

ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಹೇಳಿಕೆ
ಮಂಜಾನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.-ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಂಜಾನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿನ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮಂಜುನಾಥ್ (ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು).-ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜರ್ನಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಮಂಜಾನೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆ, ಚಿತ್ರದೀಪ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ೨೩-೩-೧೯೮೫ ರಿಂದ ಕಟ್ಟು ಮಾಲಿನ್ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳ ಕಾರಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ಕಾರಣ ಒಟ್ಟು ೧೦೧ ಕೆಲಸಗಾರರು ೨೩-೩-೧೯೮೫ ರಿಂದ ಲೇ ಆಫ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತ ಸಂಘಗಳವರು ತಮ್ಮ ೨೫-೩-೧೯೮೫ರ ಮನವಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆಫ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಂಜಾನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಲೇ ಆಫ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ಕೆಳು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ತಿಳಿಸಿ ಈ ಲೇ ಆಫ್ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಮತ್ತು ಇದರ ನೌಕರರು ಪೂರ್ಣ ವೇತನ ಪಡೆಯಲೂ ವಿಹಾರಾಗರಿತಾರ್ತರ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨೮-೩-೧೯೮೫ ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ರಿ ನೇ ವಿಭಾಗದ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಲೀಟರ್ ಕಮಿಷನರವರು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆಗೆ ಅಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯು ಇಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ (ಮುಂದುವರಿದ ಚರ್ಚೆ)

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).-ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೊಳಿಸಿದ್ದ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಕಳೆದೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ರೈತ ದೇಶದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳದರೆ ಹೊರತು ರೈತ ಬೆಳೆದಂತಹ ಬೆಳೆಗೆ ಏನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಅವನ ಆದಾಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಮೂಲವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಂದು ಮಾರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದೇ ರೀತಿ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಕ್ಕೀದಿ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಶೇಕಡ ೮೦ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಆಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಗ್ಯಾಂಪ್ಲಿಂಗ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೦ ಭಾಗ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದು ಸ್ವತ್ಯಾರ್ಹ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆತ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ

† ಈ ಚಿಹ್ನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅರಣ್ಯದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವೇಳೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಮಂಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದ ಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಗರದ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ನೀರೊದಗಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶ್ರಮ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೪-೬ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೆ ಸಾಕು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮನೆಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಾಣತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ದೇಶ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ದೇಶ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅದನ್ನು ಶಾಖಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ 'ತಾಳಿಭಾಗ' ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಬಡವರಾಗಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನಾದರೂ ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮದುವೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಳಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಮೂಹಿಕ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಡವರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ತಾಳಿಭಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದನ್ವಯ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ತಾಳಿ, ಪಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಇದೇ ರೀತಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡರೈತರಿಗೆ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ನಾವು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರೈತರು ಸತ್ತರೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಆತನಿಗೆ ಕೂಡ, ಆತ ಸತ್ತು ತಕ್ಷಣ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಆತನ ಮುಂದಿನ ಸಂಸಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ನಿರಾಪರಿ ಯೋಜನೆ, ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ತಾಳಿಭಾಗ ಯೋಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತನಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಒಂದು ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ದಿರುವುದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದರಿಂದ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತೇಳಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

“ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೆಯಿಟ್ಟು ಜನತಾ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪುನಃ ಆರಿಸಿರುವ ಸಂಗತಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನವಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ, ಧ್ವಜ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕೀಯ ನೀಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗೌರವ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ನಿಜ. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಡೆದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ನಿಷ್ಠೂರವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬಯಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹೆಗಡೆ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದು ಸಿಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಭಯ ನಮ್ಮನ್ನೆ ಆವರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಜನರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಆರಿಸಿದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನರು ಮೆಚ್ಚುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೊರತು, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಶೋಕರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳರಲ್ಲ ಈ ಮಾತನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದಂತಹ ಜನತೆ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದಂತಹ ಜನತೆ ಪುನಃ ರಿಫ್ ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸಿ ನಿಚ್ಚಳ ಬಹುಮತ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕ್ಯೋಸ್ಕೂರ ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಬಾಕಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಂದನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೊ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಕೂಡ ಆರೇಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಯೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು ಪಾಪ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ನನಗಾದರೂ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ ನಡೆಯಿತಂತೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೀತಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಸೋತರಂತೆ, ನಂತರ ಸಚಿವಸಂಪುಟ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ, ಅವೇಲೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಇವರ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡಿ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿಬಿಟ್ಟರಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಆಯಿತಂತೆ. ಅವರು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಧ್ವಜ ಅಡಳಿತ ಕೊಡಿಸುವ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದವರೂ, ಅವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರಲ್ಲ ಎಂದು ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ, ಪಾಪ ಪಾಪ ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವ ಕೇಳಲಿ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥೀಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೈಕೆ ಬಡವನ್ನು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ರೇಖೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥೀಮ. ಅವರು ಉದ್ಯೋಗ ದಾರಿರೂಪವಾದುದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ. ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕಕಾಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಿಷ್ನ ಭೂಮಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕವಳು. ಗಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ. ಹೋದಸಾರಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಸುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ನ ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು

ಇದರಿಂದೇನೋ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಏನು ? ಬೇರ್ವನ್ನರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಂಡಳಿಯವರು ಬೇರೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು 'ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ, ಏನು ಮಾಡುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲದ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬೇರ್ವನ್ನರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮಂಡಳಿಯಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಗುರಿ. ಆದರೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭೂ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥೀಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸ್ಥೀಯ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ನೋಡೋಣ, ಬರುವ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಬೆಚೆಟ್ ಇಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬುಡುಕಿದ್ದರೆ ನೋಡೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗೂ ಜೀವಕ್ಕೂ ಅಂತರ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್:—ಯಾರಿಗೆ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ:—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ತರಹ ಬೇವಕ್ಕೂ ಸಾವಿಗೂ ಇರುವ ಅಂತರ. ರೈತ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಲೆ ದೊರಕಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ರೈತಾಪಿ-ಮನಶನದವರು. ತಮಗೂ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಾಕುವ ಗೊಬ್ಬರ, ಹೊಡೆಯುವ ಔಷಧಿ, ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿದರೆ ಇವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಏನಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಮಣ್ಣು ಮಾತ್ರ. ಇವತ್ತು ರೈತನ ಮಕ್ಕಳ ವಿಧೇಗಿ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕು ವ ದುವ ಮುಂಬೆಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ? ರಾಜಭವನದಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತೆಗೆದ ಎಷ್ಟೋ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಆಳ ಉದ್ದ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಪ್ ಹಾಕಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಿ. ಎಚ್. ಇ ತರಹ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೇರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ, ಒಬ್ಬ ಜೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಮ್‌ಲೆನ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹ ಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಒರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೫೭ ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಬಂದಾಗ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ವಿನ್‌ಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಂತೆ. ಆಗ ಕೆಲವರು ತೋಟಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರಂತೆ ಆಗ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು 'ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ' ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಬಂದವರು ಕಷ್ಟಸುಖ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಕೊನೆಗೆ ಬಂದವರು ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆಗ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಬಂದವರಿಗೆ ಇರಿ, ಎಳನೀರು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದರಂತೆ. ಅನಕ್ಕವರು 'ಇಲ್ಲ ಹೋಗಿವೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ' ಎಂದರು. 'ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿ, ಎಳನೀರು ಕುಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ' ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಅದರೂ ಎಳನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಜನ ಏನೇನೋ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ನೀವು ಎಳನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ' ಎಂದರಂತೆ. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಎಳನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಆಗ ಎಳನೀರು ಮರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರಂತೆ. ಹಾಗಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿದೆ ಇವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾದೇವಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ

ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. 'ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಧವೆಯಾಗಿ, ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನೊಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಾರದು, ನಾಚಿಕೆದಿನ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿ, ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಬಂದಳು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಸು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಅವಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರೂ ಇದ್ದರು. ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 'ಅಪ್ಪ, ಗಂಡ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡ್ತಾರಂತೆ ನನಗೂ ಕೊಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ? ನನಗೆ ದಾಖಲೆ ಒದ್ದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಗಂಡ ಸತ್ತ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ 2-3 ವರ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ಜೊತೆ ಇದ್ದವರು ಕುಸುಕುಸು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕೆಯ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕುಂತುಮ ಇಲ್ಲ, ಕೈಲಿ ಬಳೆ ಇಲ್ಲ, ಕೈನಲ್ಲ ಕೂಸು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಕೊಸು ಯಾರದು ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ 'ನಂದೇ ಕಣ್ಣಿದ್ದ' ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವಯಸ್ಸು ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ 3 ತಿಂಗಳ ಕೂಸು ಎಂದಳು. ಆಕೆಯ ಗಂಡ ಸತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ, ಕೊಸಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳು ಎಂದರೆ ಅರ್ಧವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಂತರ ಗೊಳೋ ಎಂದು ಅತ್ತು ನನ್ನ ಗಂಡನೇ ಒಡೆದು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಣ್ಣಿದ್ದ ಎಂದಳು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಡನಾದವನು ತಾಳಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ತಾಳಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರಿತಿಣದ ಕೊಂಬನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿ ಮದುವೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಗಂಡಂದಿರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ತಾವು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಎಂದರೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದರೆ ೧೨ ಮಕ್ಕಳಾದವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ. — ಶಿಕ್ಕಂತಾ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ. — ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಏಕೆ ಬೇಕು ? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಾಳಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನೀವು ಏನು ತಾಳಿ ಕೊಡುವುದು ? ಅಂತಹ ತಾಳಿಯನ್ನು ಆ ಗಂಡ ಹೊಡೆದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ? ಎಂತೆಂತಹ ದಾನ ಕೊಡುವುದು ? ತಾಳಿ ಭಾಗ್ಯ ಆಯಿತು, ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ್ಯ ಆಯಿತು, ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ತಾಳಿ ಭಾಗ್ಯ ಆಯಿತು, ವಸ್ತ್ರ ಭಾಗ್ಯ ಆಯಿತು, ಸಂಸಾರ ಭಾಗ್ಯ ಆಯಿತು, ಬಳೆ ಭಾಗ್ಯ, ಪಾತ್ರೆ ಭಾಗ್ಯ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೂಲದನದ ಭಾಗ್ಯ ಮನೆ ಭಾಗ್ಯ ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ೧ ಕೆ.ಜಿ. ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗ್ಯ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದರು. ಎಂತಹ ಅರ್ಜಿಯು. ಏನು ಪಾವೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಗುಜರಾಯಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಸಂತಾ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ಪಹಿಸಿಬಿಡಿ. ಮುಂಬೈನಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಅವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸುವ ಗೋಜಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯದ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇವ್ವಿಡಿಯಟ್ಟಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಲಯದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಅಸಮತೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಯನಗರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ೭ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಇವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೀವು

ಎಲೆಕ್ಟಿಬಲ್ ತನ್ನ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅವರ ಮಂಡಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ, ಪಾತ್ರೆ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿ ಎಂದರು. ನಂತರ ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಮಳೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಂತರ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ದಯೆ ಬಂದು ಅವರ ಜಮೀನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ? ಅವರು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟ ಅಫೀಕೇಷನ್ ತಲುಪಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಳೆಯಾಗಿದೆಯೇ? ಇನ್ನು ಮನೆಗಳ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್‌ಮಾಲರು ಒಂದು ಮೂತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಶ್ರೀಮತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.”

ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳಿ ಮುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೇಮೆ ಜೋಪಡಿಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಏಕೆ ಲೆಕ್ಕ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಇವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚುಗಳ, ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದೆ. ಇನ್ನಾತ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಸವೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಸೋಗೆ ನೋಡಿ, ಹುಲ್ಲು ಜೋಪಡಿ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮಳೆದವರು ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಅವರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿ ಅವರ ವಾಸನೆ ಕುಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಇರಬಲ್ಲೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಗಳು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ದಿವು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಈಗ ಪದೇ ಪದೇ ಚಾಕು ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸ ಬಂದಿರುವ ಯುವಕರಿಗೆ ಚಾಕು, ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಷನ್ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾನ್ಯವರು, ಧರ್ಮಿಷ್ಠರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇವರಿಗಿಂತಾ ಕಡಿಮೆ ಗೌರವ ಇರುವಂತಹ ಜನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಚಾಕು ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಊರು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೊಸಲು ಇರುವಂತೆ ಅದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಜನರ ಲ್ಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ ಜನತೆ ಹೇಳುತ್ತೇ? ಗಾಂಧೀಜಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಯವರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಭ್ರಾತೃಹಣರೂ ಹೇಳಿದರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಲೆ ಕೊಲೆಗಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚಾಕುಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಈ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಏಕೆ? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ. ಈ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಚಾಕು ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ಕಡೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ. ಆದರೆ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಗೌರವಸ್ವರಾದರೂ, ಇವರಿಗಿಂತಾ ಕಡಿಮೆ ಗೌರವಸ್ವರೂ ನಾವಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಮೆಂಟಿನ ಚೆನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಾರಿಯಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹಣವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದರು, ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಯಾರ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನಾವು ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವವರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ದೇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಅವರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಬಸವನಗೌಡರಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವ ಬಯಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರೂ ಳೇ ಅವರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂನೆ ಲಿಖರನ್ನು ಎಳೆದರು ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಒಂದೇ. ಇದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೃತ್ಯು ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗೂ ಹೋಗು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಖ್ಯ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹಣ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಾಗಲೇ ಅಥವಾ

ಇನ್ನು ಯಾರ ಹೆಣವನ್ನೂ ಗಲೀ ಎತ್ತುಕೊಂಡು ನಾವು ಚಂಪವಳೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯೆಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಪಿಠಾರಿಪುರ) — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ದಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಬಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ೨ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ, ಅವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಈ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಗಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದವರೂ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಲುಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವವರೂ ಎಂದರೆ ಸಮಂಥ ಶಾಸಕರೂ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನೂನತೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಟೀಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಾವುಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜನತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ದೂರದರ್ಶನ ನೋಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಳಿತು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಅರಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟುರಮುಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಜನರು ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ನೋಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ತಂದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ತಾಳಿಯಭಾಗ್ಯ, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಅವು ಯಾವುದೇ ಇರಬಹುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಮುಂತಾದವರು. ಇವರು ಬಡವರ ವಸತಿಯ ಬಗ್ಗೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಇಂಥಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತೂ ಯಾವ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಡ ಜನರು ಶಾಸಕರಾದ ಸಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಜನರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವರೇ ನಾವು. ಹರಿಗೆ ಭತ್ಯ, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ, ಅಂಗವಿಕಲ ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ನಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಆದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಜನ ಸಮ್ಮನ್ನು ಏನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ನಾವು ಮತ ಹಾಕಿದವು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ತಪ್ಪುಬೇಕಾದವು ಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ನೀವು ಬಿಡು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಿಗೆ ನಾವು ಹೊಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಡ ಜನರ ಬೇವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೀವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದದ್ದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಉದ್ಯೋಗವಾಗಲಿ.

ಕೂಡಿಯಂವ ನೀರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಜಲಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಬೇಸಾಯಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೀದಿ ದೀಪದ ಬಲ್ಲು ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಆ ಮನೆಹಾಳು ವಿಲೇಜ್ ಆಕಾಂಟೆಂಟ್ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬಲ್ಲು ಹಾಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಾಡು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಓಡಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವೇ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು ಈಗ ಅದು ಹೋಗಬಹುದು, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಾಸಕರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಇವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಂದು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ನೀವು ಆ ಬಡವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ

“ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಲಾಕಂಪಂಥ ಮತ್ತು ಜನಮನದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಂಥ ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೀಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಸುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಈ ಹುತಾತ್ಮ ತರ ಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇತ್ತೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದುಬಂದು ಮಾತು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಪತ್ರ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಳು, ಗಿರ ವರ್ಷದ ತರಾಣಿ ತನಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಬಡತನದಿಂದ ಬುದ್ದಿವೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಉದ್ಯೋಗ ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾಳೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಈ ಮಹಿಳೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಶೀಲಭಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ನವರೇ ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ನನಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ, ನನಗೆ ಗಿರ-ಶಿರಗಲಿ ಮದುವೆ ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ನಮ್ಮ ಮಾತು, ಆಕೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿತ್ತರದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವೋ ಅಂಥ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಲು ಹೋದ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶೀಲಭಂಗ ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಥ ಭ್ರಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಮಾನವೀಯ ಕೃತ ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಕೊಡಲೇ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ಭರವಸೆಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಡೇರಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದೆ ನಾನು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಭರವಸೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತರಬಯಸು ತ್ತೇನೆ. ಹಿರಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಚಿತ್ರಮಂದಿರವೆಂದು ಇದೆ, ಆತ ಆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರ ಕಟ್ಟಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಾಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪುರಸಭೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಆತ ಒಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರೆಸೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಾವಿರಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ನಾವು ಹಲವಾರು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡಿದಂಥ ಘೋಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಲಹೆಗಳು ಏನಾದುವು, ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾಪೋಚಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕಾರಪುರದ ಶಿರಾಳಕೊಪ್ಪ ಪುರಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬ ೨ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಪುರಸಭೆಯ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಆರ್.ಟಿ.ಬಿ. ಕಡೆಯಿಂದ ಸರ್ಜಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಸಮೀಪವೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಪುರಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಂಡು ವಾತನಾಡಿದ್ಲೂ ಆಯಿತು. ಅವರು ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವೇಳಿ ಎರಡು ವರ್ಷಳಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಫಾರ್ಮ್‌ಲೆಟರ್ಸ್ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಇದು ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ನೋಟ್ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿರ್ಚಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಜನರಿಂದ ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥವನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅವರ ನಡೆನುಡಿಯನ್ನು ಆಬಸರ್ವ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬೆಂಚ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸರ್ಜಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಏಕೆ ಬೇಕು ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅಧಿಕಾರ ವೀಕ್ಷೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಈ ರೀತಿಯೇ ಎರಡೂವರೆ ಅಕ್ಷಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಈಗ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆಬಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರವರಿಗೇ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ಫಿರ್ಸ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇಂಥದ್ದು ನೂರೊಂಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.

ಶಿಕಾರಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಳಸೋಗೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಬಾ ವಿಚಾರಪೂರಿತ ಭಾಷಣವಾಯಿತು ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಇಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆದರೆ ಸಾಲದು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಕಳಸೋಗೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಆ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಟ್ಯಾಬ್ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ತರಿಸಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಕಂಬಗಳಿಗೆ ಈ ಲೈಟನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ೫-೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿರ್ಚಿಮಾಡಿ ೨೦ ಟ್ಯಾಬ್ ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಫಿರ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ನಿರರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ, ಮುಂದೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿ ಪ್ರೇಮ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಇಂಥ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದಾದರೂ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕಾದರೂ ತರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಮ್ಮ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಂಚನಾಂತರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಲೈಟ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ತೆಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜನತೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಾರದು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರಬಾರದು, ಅವರು ಆರಾಮವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲವೇ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಆರಾಮವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಆರಾಮದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜಪ ಗಿರಿಜನ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ, ಗಂಗಾಕಲ್ಯಾಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ೪-೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದು, ಮೊಟಾರ್ ಹಾಕಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭೂಗರ್ಭ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್ ಒಂದು ವಾಯಿಂಟ್ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವನು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಯಮ. ನಮ್ಮ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಬೈರನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಬೋವಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥವರು. ಅವರು ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಲು ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ನಂಬಿದರೆ ನಂಬಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದಮೇಲೆ ಅದು ಫೇಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಬರೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಒಂದು ವಾಯಿಂಟ್‌ನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೋಟೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಒಂದು ರೋಡ್ ರೋಲರ್, ಅದು ಕೆಟ್ಟು ಮೂವು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಲಾರಿ ಕೆಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರುಬಾರಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ರೋಲರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆತಾನೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವುಗಳು, ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರಿಂದ ಧ್ವಂಸಿತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಬರೀ ಭಾಷಣ ಬರೀ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದರೆಮೇಲೆ ಒಂದು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಲಾರಿ, ರೋಲರ್‌ಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎಂ. ಐ. ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು. ಆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ ವಿವಾದದ್ದಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಶಾಸಕರು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಒಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅವರು ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಟೋರ್ ಫ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ನಾವು ಅವರು ಇರುವ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬ ಸೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು ಸರಿ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕನ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಲಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾರಿಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯುಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಬ್ಬರೇ. ಈಗಿತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಡೆನುಡಿ ಸಮಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಮೀಡ ಮಾಡೋಣ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಲ್ಟಿಸಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಳವಳ್ಳಿಗೆ ರೋಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡೆವು. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದನ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದುದರಿಂದ ಜಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಯಾದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶಾಸಕರು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕಂಥವರೂ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಜವರು ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದು, ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವಂಥ ವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಓಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೋದಂತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.— ಮಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೋದಂತಾದರೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದರಲ್ಲಾದರೂ ಹೋದಂತಾದರೋ ? ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಯುಡಿಯೂರಪ್ಪ.— ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ನಾಳೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕುಮದತ್ತಿ ಎಂಬ ಡಬ್ಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಹೋದವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಧಾನಿಯಂತ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗೆ ಪ್ಯಾರಮಿಟ್ ಪಾಲ್ ಕಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ದಿನಕರೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ಓಡಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಇದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅದರೂ ಆದಂ ಮಂಗಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮತಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ತಮ್ಮ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಓಡಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಲು, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ರೆಡಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ಯಾರಮಿಟ್ ಪಾಲ್‌ಕಟ್ಟಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಮಾ ಮಹೇಶ್ವರ ಪೌರಪಾಲ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇತ್ತು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಮಾತ್ರ ಡಿಸ್ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈಕೆ ಸಕ್ರಿಯರೇಬೇನೆಂದ ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ, ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಯಾರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಊರಿನ ಜನರೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ, ಪ್ಲೇಗ್ರಾಂಡಿಗೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಲು ಬಂದು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವೇನು ಬಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡಿ ಎಂದರೇ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಲು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷದಂತರ ಶೀಘ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಇವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಲು ರೆಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಗರ ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತೆಕೆರೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನೂ ಆರ್‌ಇಸಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಗ್ರಾಮದ ಒಗ್ಗ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿದೆ, ಇದನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫೈಡ್

ವಿಲೇಜ್ ಎಂದು, ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಂಬವೊಂದೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಡ್ ವಿಲೇಜ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲಿ ನೂರೈವತ್ತರಿಂದ ಇನ್ನೂರು ಮನೆಗಳಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಡ್ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಈ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಾದರೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೇಕೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಡಗಡೆ ಎಂದು ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇನ್ನೂ ೫೦ ವರ್ಷ ನೀವೇ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡವರ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು.

ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿದೆ. ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಷನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಕರಿಸಿದ್ದು ಎಂಬುವುದ್ದರೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಚಾರಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರಿಂದ ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆನ್ಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಇವನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಇವನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬ್ರಹ್ಮಾಚಾರದ ಆರೋಪಣೆ ಇತ್ತು. ಕೊಲೀಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಯಾವಂತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಅತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡಿವರ್ಜಿಮೆಂಟರ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿಯನ್ನು ತಡಮಾಡಿಸಿ ಈಗ ಆರಾಮಾಗಿ ದಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದೆ. ಈಗ ಅವನ ಸಸ್ಪೆನ್ಸನ್ ಅನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಡಿವರ್ಜಿಮೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇವರು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ. ೧ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದಾನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವ ಆಗಿದೆ, ಈಗ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ರೈತರು ಶಾಲೆಕೂ ಮರಕ್ಕೆ ಮಾಫ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಕದ್ದು ಸಾವಿಲಿಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ಎಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಇಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟ ನೌಕರನಲ್ಲಾ ಇವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿರ್ಲಾ ಕಂಪನಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ಲೇಷಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ನವರು ಹಿಂದೆ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಆಗಿತ್ತು. ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಒಂದು ಜನ್ ನೀಲಗಿರಿ ಮರಕ್ಕೆ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಿ ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೨೨ ಕೋಟಿ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಕೊಳವೆಯಂತೆ ಕೊಡ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿ ತಂಗೆಬಿದ್ದು ನದಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಮೀನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತು ಮೀನುಗಾರರು ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ೧೯೮೨-೧೯೮೩ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆಣ್ವಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಸಲಹಾವು ತುಂಬಾ ಕಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಹ ಸಂಸತ್ ಸಲಹಾಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಮರ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ತೀವ್ರ ಆಫಾತ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬಿರ್ಲಾದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೩೦,೦೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರಿನಲ್ಲಿ ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವೈರಸ್‌ಡೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಟೇಷನ್ ಕನ್ವೆನ್ಷನ್ ವತಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಿಂಗ್‌ತಾರೀಖು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಬಳ್ಳಾರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗಳನ್ನು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು, ಅದನ್ನು ಹರಿಹರ ಪಾಲಿ‌ಫೈಬರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಿಂಗ್‌ತಾರೀಖು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ೨೪ನೇ ತಾರೀಖು ಎಲ್ಲಾ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನೂ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಓವರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಈಗ ಬಿರ್ಲಾದವರ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ಶಿಕಾರಿಪುರ ಪುಂಚಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡ ಬೆಳೆದರೆ ನಂತರ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀರಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೀರಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಜಾನು ವಾರಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ರೈತರು ಬಗರ್‌ಹುಕಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ೧೫-೨೦ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವ ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಜಿತ್ರದುರ್ಗ ಬಳ್ಳಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೧,೦೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೨,೦೦೦ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬಗರ್‌ಹುಕಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇರಿತೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಪ್ಪದೊ ಸಾವಿರದ ಹನ್ನೊಂದು ಎಕರೆ ನಾನುಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾತುರ ಏಕೆ ? ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಿರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಚಿಯಂತಿದೆ. ರೈತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಂದು ಇರುವ ಸುಸೂರು ಮೂವ ತ್ತೆಂದು ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜಮೀನನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿರ್ಲಾ ಟಾಟಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏನು ಬಳ ವ್ಯವಹಾರ ಸಚಿಯಂತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವ್ಯಾಕೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, — ಮಾನ್ಯ ಎಡಿಯೂರಪ್ಪ ಸವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಭೆ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಾಲ್ಯುಸೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಧರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿರ್ಲಾದವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿ ಆಯಿತು. ಈ ಅಫಿಶಿಯಲ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ವಡೆಯಿತು. ನಾವೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿರ್ಲಾದವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವಿದಿಯೂರಪ್ಪ, — ಈಗ ಹೊಸ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ, — ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸಾವು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವಿದಿಯೂರಪ್ಪ, — ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೩೦ ನೇ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರ್ಚ್ ೩೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ೧೪ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಾ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೇಡದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಷ್ಟು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ? ನಮಗೆ ಯಾವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಈಗ ? ಬರ್ಲಿನ್ ಬೆಟ್ಟಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆ ? ಬಗರ್ ಹುಕುಮ್ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆವೆ ?

ಮೊನ್ನೆ ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ಸವರ ನಡುವೆ ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿ ನಡೆಯಿತು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು "ನಾನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧ ನಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ದಿವಸ ಸದನದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ್ಯಾವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಪ್ಪು ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಡವಾಗಿದ್ದು ಕೈಲಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವುದೋ ಬಿಲ್ಡ್ ಕಂಪನಿ ಹೋದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರೈತ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆದ ಕಡೆ ಕಳೆದ ೨೫-೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಕೂಡ ಬೆಳೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಹರಿಹರ ಪಾಲಿಬರನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಾಣಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಮಾಡಿದ ದ್ರೋಹವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯರೊಡನೆ, ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಳೆಗೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನವಾದ ಅಸ್ಸಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರು ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅದ್ವೈತ, ಅಂತರ್ಜಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಆರ್. ಒ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಮಾಧವ ಗಾಡ್ಗೀಲ್ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಸರ ತಜ್ಞರು ನೀಲಗಿರಿ ನೆಡಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೆನುವುದರಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಂಬುದು ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ, ಮತ್ತು ಸದನದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಹೋಗೋಣ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಡಕೂಡದು. ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ವಿನೋ ಬಾಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣ ಕ್ರೋಸ್ಕರ ಈ ಆಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ವಿನಹ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಸದನದ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಿತಿ ಯವರು ನೀಲಗಿರಿ ನೆಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಶಾಸಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ತಜ್ಞರ, ಶಾಸಕರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ನಾನು ಒಂದೆ ಬಚಿಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ರೈತಪತ್ರ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮತಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದಾರೆಯೆಂಬ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸದನದ ಸಮಿತಿಯನ್ನು, ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಒಂದು ತಿರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ (ಮಂಗಳೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರತೆ, ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂಖಿ ಮಂತ್ರಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದಾದಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಚಾಖೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಇದೀಗ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ

ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತ ಬಹಳ ಕ್ಷಣಿಭೈರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದು ಒಂದು ಲೆಫ್ಟ್ ಅಲಿಯನ್ಸ್ ಇತ್ತು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದು ನ್ಯಾಯ ವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿಯೂ ಕಮೀಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯ ವಿವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಏನಿದೆ, ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ತರಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಯಾವ ವಿಷಯವಾದರೂ ಕೂಡ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮಾನ್ಯ ಐಡಿಯಾಲಿಸ್ಟ್‌ನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಪುಶಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಕಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯವೇನು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಲಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ೧೩-೧೪-೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಶೃಂಗಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ಮಾಯಿಂಟ್ರಿ ಫೋರ್‌ಗವರ್ ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,

(a) the Union Government should guarantee adequate supply of essential commodities to the consumers at reasonable prices by drastically curbing the profits of wholesalers and organising a comprehensive network of public distribution. This calls for changing the priorities of production in favour of mass consumption goods needed by the poor and middle classes, and for subsidised supply of such commodities as major foodgrains, pulses, edible oils, salt, sugar, domestic coal, kerosene, common cloth, paper, life-saving drugs, match boxes etc. Excise levies on all such goods need to be drastically reduced and their movements given top priority;

(b) remunerative prices be ensured for agricultural produce by adequate purchases through state agencies;

(c) economic policies be totally re-structured with a view to increasing the production of mass consumption goods and expanding employment opportunities for all sections, including small artisans and craftsman;

(d) the food for work programme be revived and expanded;

(e) the right to work be included as one of the fundamental rights in the Constitution;

(f) the existing land reform legislations be speedily implemented after plugging the loopholes, and immediate assent be accorded to land reform bills passed by State legislatures;

(g) ensure cheap credit and supply of farm inputs to the peasantry ;

(h) enforce minimum wages to farm workers and initiate other measures to improve the living and working conditions of the rural people ;

(i) the anti-labour policies of the Union Government be reversed, obnoxious measures such as the NASA and the ESMA be scrapped, the demands formulated by the National Campaign Committee of trade unions be accepted, and affective steps be taken to prevent industrial closures and lock-outs ;

(j) the national policy of economic self-reliance be restored, and fiscal, monetary and investment policies which encourage the big monopolily houses and multinational corporations at the expense of the poor and the working classes be abandoned ; and.

(k) energetic measures be introduced to put an end to the continuing economic injustice and physical attacks on the Scheduled Castes and Tribes, religious minorities, women and other weaker sections of the Society.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎನ್ನೊಂದೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಶೃಂಗ ಸಭೆಯಾಯಿತು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯರು ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದು ಪಡೆದದ್ದು ರ.೧೦.೮೩ರಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು, ವಿನೆಂದರೆ ಈ ೨೦೦ ಮತ್ತು ೨೦೧ಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಡಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಇದನ್ನು ಪ್ರಗತಿವಾಯಕವಾದಂಥ ಮನೋದಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಇದೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ಬರದಂತೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ವಿಪರೀತ ಮಿಸ್-ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನ ೨೦೦ ಮತ್ತು ೨೦೧ನೇ ಕಲಂಗಳು ಏನಿವೆ, ಈ ಕಲಂಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್‌ನ್ನು ಸುಖ್ಯೂಂ ಆಧಾರಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

(a) Articles 200 and 201.

The State Legislature must be supreme in the sphere of legislation on matters pertaining to the State list and no interference by the Centre or the Governor should be allowed on any ground except in the case of bills which affect the powers of the High Court.

(b) Article 248 and Entry No. 97 in the Union list

Article 248 and Entry 97 in the Union list empower the Union with the residuary powers concerning all matters. Such residuary powers, we feel, should rest with the States”

ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಾಖಿ, ವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಖಿ, ವಾಗಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಎಸ್ಸಿ ಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 49.31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಇರಿಗೇಷನ್ ಫಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ 49.31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಂಟಿಲೈಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಕೇವಲ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 0.1 ಲಕ್ಷದ 29.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ನಷ್ಟು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ 0.1 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭೂವಿಯಲ್ಲೂ ಬಂಜರಾಗಬಹುದು. ಕೋಲಾರ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇರುವ ಭೂವಿಯಲ್ಲೂ ಬಂಜರಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭಯವಿದೆ. ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಅವರು ಪಕ್ಷ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಷಯನಗರ ಸ್ಪೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ವಿಯರೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕು. ಈಗ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹಾಸಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವು ಕ್ವಿಯರ್ ಆಗದಿರಲು ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಎತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಅವರು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಇವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು ಅದರೂ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಲು ಅಡ್ಡರಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಮುಸೂದೆಗಳನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಲು ಹೊರಟರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಎದ್ದು ನಿಂತ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.— ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ನಮ್ಮದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸೇರಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಎರಡು ಮುಸೂದೆಗಳು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಏನರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಕೆಲವು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟು ಹಣ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಅವರು ಇದರ ಒಂದು ವಿವರವಾದುದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಪಕ್ಷದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಮುಸೂದೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರ ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿರಾಜ್‌ನ ಬಾರ್ಗ.— ಮಾನ್ಯ ಮಾಖಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ ಜೈಲಾಸಿಂಗ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ

ಮಾಡಿದರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಂಧು ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಬಿಲ್ ತರುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಲು ದೃಢವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪುಟ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ಲಿಟರೇಷನ್ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಪಿ.ಯಂ.ಸಿ.ಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ ೧೫ ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಬಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಿಡ್-ವೆಲ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.— ಇವರ ಪಕ್ಷದವರು ೧೫ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೭ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಇವರೇ ಹೇಳಿದರೂ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಖಾರ್ಗೆಯವರು ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.— ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೭ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ — ಇವರು ಪದೇಪದೇ ಇಲ್ಲಿ ೩೭ ವರ್ಷಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೧೩೯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇರುವಂತಹ ಅಡಳಿತಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವರು. ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅನೇಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೈಯುವುದಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ತಾವು ಅವರನ್ನು ಬೈಯಿರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಎಿತಕ್ಕೆ ಬೈಯುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.— ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀ ಸಂಬರದ್ರಿಪಾಡ್ ಅವರೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು.

(ಗೊಂ ದ ಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ವಿಷಯಾಂಶ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಮೌಲ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೊಂದು ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯ, ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು

ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಇಂಟ್ರಾಡ್ಲೋಸ್ ಇವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮೂಲ್ಯ ಇದೆ? ಮೂಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುವವರು ನಾವೇ ಮೂಲ್ಯದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಸರ್‌ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ಡಿವೈಡ್ ಮಾಡಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯೂ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ನೀವು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಈಗ ಮತ್ತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಜಿಗೆ ೪೦ ಪ್ರಸೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯೂ ಸಿಗಬೇಕು, ಆದರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ ಏಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ? ರೈತರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಉಳಿಯುವುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೇ ನೀವು ಹಾಕುವ ಆರ್ಥಿಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಕಟ್ಟಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವನು ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದುದರಿಂದ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲೇಬರ್‌ಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಆವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನೂಕಿ ಲೆಂ ಜನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದೇ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ 'ಟೆಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್' ಯೋಜನೆ. ಟೆಂಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದರೆ 'ಚಿಂತನೆ ಚಿಲುವೆ' ಈ ನಿಮ್ಮ 'ಚಿಂತನೆ ಚಿಲುವೆಯು' ತಂಬಿದೆಯೋ, ಹರಿದಿದೆಯೋ, ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಒಂದೂ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಉದ್ಧಾರವಾಗದೇ ಸ್ವಪ್ರಸಾರ ಮುಂದೂವರಿಯದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ರೆಫರನ್ಸ್ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಆ ವಿಷಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ೦ ಕೇಜಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥದಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಜಿ. ರಾಮರಾಯರು ಬಡವರಿಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬರೀ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಲೋಗನ್ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮೈಸೂರಿನ ಕೆ ಆರ್. ಮಿಲರ್ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಚಿ ಹೋಗಿದೆ. ದಿನವಿಡೀ ಅಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಔಟ್ ಇಲ್ಲಿ ಲಾಕ್‌ಔಟ್ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲೇಬರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಆತ್ಮರ್ಪಣೆಗೆ ಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೧ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು, ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬರೀ ಅಕ್ಕಿ ಇದ್ದರೆ ಊಟವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಂಬಾರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಂಬಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊಟ್ಟಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕೆಳಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕೂಲಿಯವರ ಸಂಖ್ಯೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೬೫ ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವೇನಾದರೂ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಐ ಆರ್ ಡಿ ಪಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜನತಾಪಕ್ಷವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದೇ

ತಿಳಿಯಬಾರದು, ನಾನು ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ವಿತ್ರಪಕ್ಷದವನು, ನಾನಂತೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವನಲ್ಲ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಳವು ಉಳವು ಜನತೆಗೆ ಮಾಡುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಿರಂದೋಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ನೀವು ಮನೆಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೂ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಬೇಡವೆ ? ನೀವು ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಳವು, ಉಳವು ನಿಂತಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ನಿಮಗೆ ಮತವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಏಳಿಗೆಗೆ ನೀವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮ್.—ಜನರ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎರಡೂ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಇದೇನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಜನಲ್ ಆಗಿ ಬಂದು ದಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥೋಗನನ್ನು ಎಸ್.ಟಿ.ಆರ್.ರವರು ಅಂಧಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನೇ ಇವರೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇರಲಿ. ಈಗ ಇವರು ಇದ್ದ ೩೭ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಂದರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಸ ವರ್ಷ ಕೂಡಾ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಕೂಡಾ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನು ಎಂದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ-ಕೊಡುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ರೇಷ್ಮೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಮೊದಲ ಸಾನವಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ನೀರಾವರಿ ಶೇಕಡಾ ೧೬ರಷ್ಟು ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ನದಿಯಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ಭಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹುದನಗೋಪಾಲ ನಾಯಕ್.—ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮಗೆ ನದಿಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಮಗೆ ನದಿಯನ್ನು ಹರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಆ ನದಿಯು ಅಡ್ಡ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಆಗ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನದಿಗಳು ಇವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ನದಿಯೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಪಾಲಾರ್ ನದಿ ಯೊಂದನ್ನು ಇವರು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಇಂಟರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕುಂಟೆಯೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಪಾಲಾರ್ ನದಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನರು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಾವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲೂ ನೀರು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಿನ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದೇನು ಅನ್ಯಾಯ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ? ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೫೭-೫೮ರಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ೫೦ ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳು ಇದ್ದು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬಾವಿಗಳು ಆದುವು. ಒಂದು ಬಾವಿಯಿಂದ ೧೦ ಸಂಸಾರಿಗಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೂರಾರು ಜನಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಿರುಡು ಜಮೀನು ಇದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರಿ. ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಒ ಯವರೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಅದನ್ನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೋಲಾರ ಪರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ೮೦ ಸಹಸ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು, ಕುಟುಂಬಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನರು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರಕಾರಿ ದಾಖಲೆ ಪ್ರಕಾರ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅತಿಕ್ರಮದಾರರಲ್ಲ ಅತಿಕ್ರಮದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಮೊಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಕೂಡಾ ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಡ ಜನರು, ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಹೊಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಇದು ಹೊಸ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಸುರಕ್ಷಿತಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಔಡ್ ಕಮಿಟಿ ಜಮೀನು ಇದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡಾ, ಇದನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿಡಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕ್ಲೆಇಡರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಬ್ಬರ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೮೦ ಸಾವಿರ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ. — ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತ್ತು. ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನು ಬಂದಮೇಲೆ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ೨೦ ಸಾವಿರ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸ್ಪಾಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅದೇಶ ಬಂದಮೇಲೆ, ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ವರನ್ನು ಉಡ್ಡಾಟನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಜೀವಿಜಯ. — ನಾವೆಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ. — ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಫಾರಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಾವೀಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ, ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫-೬ ಸಾವಿರ ರೈತರ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿ ಫಾರಸ್‌ ರ್ಯಾಂಡ್ ಉಳುಮೆ ಇದ್ದರಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದು ವಲಾ ರೈತರ ಆಯಿತು. ಈಗಲೂ ಕೂಡಾ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡಾ ತಳರಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ರೆಂ ಸಾವಿರ ಆಳುಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಇದ್ದು ೧೩ ಸಾವಿರಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ, ನಾಳೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಪಾರಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ವಾತು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಇವರಲ್ಲಾ ಕೇರಳದಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದರಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಇವರ ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಬೇಕು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟ್ ಮೋಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಎಸ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿ ಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ೪-೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು, ಯಾರಾದರೂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಅರ್ಧ ಎಕರೆಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೆಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು? ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಇನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೈತರು ದೂರಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ಹತ್ತಿರದ ಸರಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೋ, ಅದು ಕೇವಲ ಅರ್ಧ ಅಥವಾ ಒಂದು ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅದರೂ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸಾರಿ ನಾವು ೨೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨೦೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಫ್ ಕೆಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕುಬ್ಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಜನರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತು. ನಮ್ಮ ಅಫೀಷಿಯಲ್ಸ್ ಕೂಡಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೀಲಿಫ್ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೀಲಿಫ್ ಶುರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ೬ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಎಂದರೆ, ಕ್ಷಾಮ ಶುರುವಾಗಿ ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರ್ ರವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಅಫೀಸರ್. ಅವರು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪೊಸೀಜರ್ ಇರಬಾರದು. ಕ್ಷಾಮ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡ್ ಉಂಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಅದರ ನಿಯಮಗಳೂ ಇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು? ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲಾ ಇದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಾಗ, ನಿಮಗೆ ಜನತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ (ಕೆರೆಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮಗಿಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆ ಬಹಳ ಗೌರವಯುತವಾದಂತಹದ್ದು ಹೃದ್ವ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಂತಹ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಬದಲಿ ಆಗೌರವವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮಗ್ಗುಲಿಂದಲಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪ್ಯಾರಾಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದಂತಹ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಜನರಿಗೆ ತುರ್ತು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಮೇಲಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವವರು ನೀವು. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆ ಬೇಯುತ್ತಿದೆ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲ. ಜನರು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳು ನೀರು ಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬೋರ್ಡರ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಬರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನೀರಾವರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರ ಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಮೂರನೆ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦-೯೦ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇವೊತ್ತು ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆ ತಾವು ನೋಡದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೆರೆಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಕುರಿ ಮೇಕೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಕುರಿ ಮೇಕೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ರೆತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೩-೪ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦೦, ೩೦೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು ಆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಲಾಹಾರ ಅರ್ಧ ಅಥವಾ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ನೀರು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಜನರಿಗೆ

ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗವ ಸಹರಿಸಬೇಕೆಂದು. ನಾನು ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬೆಲ್ಲ್ಯಾಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿಸರತಕ್ಕಂಥ ಬೋರ್‌ವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವೈಪುಳ್ಯವನ್ನು ಹಾಕದೆ ನೀರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇವು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರು ಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦-೬೦ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ೫೦೦-೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಹಣ ವನ್ನು ಆತ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬದನ್ನು ತಾವೇ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸಕರು ಏನಾದರೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ, ಸಾರ್ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹಣ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು, ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಾರ್ ನಮಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನ್‌ರೊಂದಿಗೂ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಹೃದಯವಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾದಂತಹ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಬೆಳೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ? ಸತತವಾಗಿ ನಿರಂತ ರವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡದೇ ಜೋದರೆ ವಜಾ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಆ ತಪ್ಪು ಯಾರದು ? ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಪ್ಪೇ ? ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಮಾಲದ ಛಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರಾರಾಧನೆ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಬಾತರಿ ಯೋಜನೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೋಸ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಇದಕ್ಕೆ ಆರ್. ಇ. ಜಿ. ಎಸ್. ರೂರಲ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಎನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಬಾತರಿ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆಯೋ, ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಾ ಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್ ರೀಸೆ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ಬಾತರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ, ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ನೀ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯೋಜನೆಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ಆರ್. ಇ. ಜಿ. ಎಸ್.

ಆರ್. ಎಲ್. ಇ. ಪಿ. ಪಿ. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೂ ಕೂಡಾ ಬರುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಾ ಅರ್ಥ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಕೇಂದ್ರದ ಹಣವಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯದ ಹಣವಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಣ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ, ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಕರವಾದುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂತ್ಯೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಏನೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. "ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗಣನೀಯ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ" ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಪ್ಪ ನವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಏನು, ಸರ್ಕಾರ ಏಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ, ನೂರಲ್ಲ, ಸಾವಿರ ಅಲ್ಲ, ಸಾವಿರಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ದಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು, ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ನಮ್ಮ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಏನಿವೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಅವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಒಂದೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಏಲಕ್ಷ, ಗಿಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ತಿಯನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನೀವು ರೈತರಿಗೆ ನೆರವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ನಿಮ್ಮ ನೆರವು ? ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ? ಯಾವ ನೆರವು ರೈತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಾರೋ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲವನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಇದನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈ ಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪುಗತಿಪರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಎಲ್ಲಾ ತತ್ವವನ್ನೂ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯದೇಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ದಿವಸಗಳನ್ನು ನೀವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ

"ಈಗ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಏಳನೇ ಪಂಚವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತೊಡಗಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ"

ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದು ಮೂರನೆಯ ಭಾರಿ ಶಾಸನವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ೧೯೭೮ ರಲ್ಲಿ ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೮೫ ರಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೆ ಕೂಡಾ ಈ ಒಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಮೂಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಮಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೪-೮೫ ರಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅನ್ವಯ ಈ ವೇನೆಯ ಹಳೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು.

ನೂತನವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದು. ೧೯೮೪-೮೫ ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಅಂದಾಜು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು, ೫೦ ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ, ಅದು ರಸ್ತೆ ಇರಬಹುದು ಸೇತುವೆ ಇರಬಹುದು, ಕೆರೆ ಇರಬಹುದು, ಕಟ್ಟಡ ಆಗಬಹುದು, ಏನೇ ಇರಬಹುದು, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತೆಂದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆ ರಚುವ ವಿಧ್ಯೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇನೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಮಾರ್ಡ್ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಜೂನ್ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಜನ ಇವರಿಗೆ ನುತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಡ್ಯ ನಾಗಮಂಗಲ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸತ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರವೇ ? ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡಾ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಬಹುದು, ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ೨೨೪ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಈ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಸಂಕಟ ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಈ ಸರಕಾರ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯ.—೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೇಲ್‌ಗಳು ಇದ್ದವು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೇಲ್‌ ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನೀವು ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಸ್ಸಿಎಂಟಿ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ನೀಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು”

ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗುವವರೆಗೆ, ನೂರಾರು ಜನ ಮಹಿಳೆಯವರು ಮುದುಕರು, ಮುದುಕಿಯರು, ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರು ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಕೆರೆಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಮಾಸಾಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೮೪ ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋಬಳಿಮಟ್ಟದ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದರು, ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪತ್ರ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೂ ಪೆನ್‌ಪೆನ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹತ್ತಾರುಸಾರಿ ಜನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ನೇಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ? ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸೋಮಶೇಖರ್‌ರವರು ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ೭ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೫೫-೬೦ ಮೈಲಿಯಿಂದ ಜನ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ. ಅವರ ಊಟ ಏನು, ವಸತಿ ಏನು, ಹೋಗಿಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಏತಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆ ನಡೆಸಬೇಕು? ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ. ಇದೊಂದು ಪೋ ಆಪ್ಟೇ. ಈ ಬಂದು ಪೋ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಸನದ ವಿವರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೩,೬೯೯ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೨,೩೯೭ ಜನಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಉಳಿದವು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆದವು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ೧೯೮೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨೪,೩೭೧-೧೯೮೫ರ ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೨೨,೪೦೮ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗಿವೆ. ೧೨೯೧ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒ.ಎ.ಐ. ೧೫,೮೭೯, ಪಿ.ಎಚ್.ಓ. ೨,೩೪೮ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಮಾತ್ರ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಸನಕ್ಕೆ ೪,೩೩೦ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟ್ರಜರಿ ಮಂಜೂರತರ ಪೇ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳು ಒಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪,೧೩೦ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಪಾವತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೧೯೮೫ನೇ ಮೇ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆರಗೋಡುವಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಂತಹ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಹಣ ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುವುದು? ರಾಸಕರಾದ ನಾವೇ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ನಿಮೇ? ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆ ಮಾಡಿ, ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ತರುತ್ತಾರೆ. ಕೆ.ಇ.ಬಿ. ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ತಂದು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಊಟ ಇಲ್ಲ, ವಸತಿ ಇಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿ, ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಜನಗಳನ್ನು ತಂದು ಗೋಗರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಬದಲು, ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಬಡವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತಲೆಪರಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯತೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನೂ, ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಯೋಗಾಧಿಪತ್ಯನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲ್ಕಾರು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ನೂತನಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಟೆಲ್ಯೂಡ್‌ಲೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜೆಮಾಡಿ ೬-೮ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಬ್ಬ ಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎದುರು ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಂದವು. ಲೋಕಸಭೆ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ, ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಸನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕವೇತನ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ವೇತನ ಇವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಗೋಳು ಏನಾದರೂ ತಡೆಯಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗೋಳಿಗೆ ಸಿಲಿಕದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಓಟು ಪಡೆಯಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ,

ಶಹಬಾಸಗಿರಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಟಿ.ಆರ್. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಜ್ಜೆ ಕಡಿಮೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನೂ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I can not continue upto the full term in the state ಎಂದು. ಇವೊತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಇದೆ. ಭರವಸೆಗಳ ಹೊರೆ, ಭಾರ ಜ್ಞಾಯಿತು. ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಮೂಡಿದೆ. ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಮಾರುವುದನ್ನು, ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು, ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಾರೀಖನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಗಾಂಧಿಜಯಂತಿಯ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಇದು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಗುರುತಿಸಬೇಕು ನಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವಂಗೂ ಗೊಂದಲವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂಗೃಹ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ. ನಿಮಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಡವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮನಸಾರೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಹಾಜರಿಲ್ಲ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಾ.—(ಸಾರ್ಕಳ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಂತೂ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲವಿಂದ ಓದಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಪುನಃ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಸ್ಪಷ್ಟ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಡಳಿತ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಬಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಗಡುವು ದಾಟಿ ಇವೊತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಂತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಏನು ಇದೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಿಥಿಲವಾದಂಥ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ವಿಸ್ಮಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಕಲ್ಪ, ನಿರ್ಧಾರ ಇದು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಜಕೀಯ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಛೋರಣೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ಸಲ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥಾ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದುದನ್ನು ಬದಲಾಪಣೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರು ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಈಗ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ನೆವಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ನೆವಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನೋಡಿದರೆ, ಅವರ ಮಾತಿನಿಂದ ಒಂದು ತರಹ ಅವರು ನುಸುಳಿಕೊಂಡಿರುವ

ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರು ಬಹುಮತವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನ ಮತ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಅವರು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವಾಗ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ನಡೆಯಬಾರದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡೆತಡೆ ಬರಬಹುದು, ಎಡೆಬಿಡಬಹುದು, ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಭೀಮನಗ್, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕಥಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು, ಬಹುಮತವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೫೨.೪೩, ಜಗತಾಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ೪೨.೮೪. ಈಗ ೧೯.೮೫ರ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿತವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಗೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ೪೧.೭೭, ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ೪೩.೭೭ ಮಾತ್ರ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎ) ಗೆ ೪೧.೭೭ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಂದಿದರೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ೪೩.೭೭ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಜನರು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಫ್ ವೋಟ್ಸ್ ೨೨ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಮಾತ್ರ ಚಾಚಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನ ನಿಮಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೀವು ಹೇಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನು ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಡೆಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವವರು ನಾವಲ್ಲ, ಜನರೇ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಟಿಯನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಈ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ಭಾಷಣ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ? ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಹಿಡಬೇಕು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಅವಿರೋಧದ ಗೌರವ ಸಮಗ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗಬಾರದು, ಅಂತಹ

ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇವರೂ ಸಹ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನಸ್ಸು ಬಾರದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರ ಬಾರದು, ಹಾಗೆಯೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇವರು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹ್ಯುಮಿಲಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೇಜೋವಂಥ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅವರು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಜಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಅಸಚಾರವಾಗಿರುವುದು ಎರಡು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನಿವಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿ ಆ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅಪಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜನರಿಂದ ಗೌರವ ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೇ ನಾವೂ ಕೂಡ ಗೌರವ ನೀಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಷ್ಟ ದ್ವಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಸ್ಟೀಟ್ ಲೂಸಿಸ್ ಇಟ್ ಕ್ರೆಡಿಬಿಲಿಟಿ. ಒಂದು ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದಂಥ ಭಾಷಣ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಕೀರ್ತಿ, ಆ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಂಥ ತಮಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರೆಡಿಬಿಲಿಟಿಯನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆ ಸಾ ನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮರ್ಯಾದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಕ್ರೆಡಿಬಿಲಿಟಿಯನ್ನು ಅಲಂಗಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪಿತೂರಿ ಇವೊತ್ತು ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಅದು ಆಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನದ ಚಿಂತದ ಚಿಲುಮೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ನಮಗಲ್ಲಾ ಹಂಚಿದರು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಶೃಂಗಸಭೆ ಸುಳ್ಳಿ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸ್ಥಾನದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಡಗಿದರೋ ಆ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಕೊಡಲಿ ಏಟು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ, ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯಸನ ನಮಗೆ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ವಿತ್ತಂಡ ಪಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಖೇನ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯತಕ್ಕವರ ಮುಖೇನ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇವೊತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಮಯಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮಯಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಜನ ಇಚ್ಛಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲರ ಗುರಿ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ, ಬಡವರ ಮತ್ತು ದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಗುರಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಗುರಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನವ ಯುಗವನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಂಬಬಹುದು, ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥ ಕೂಡ ಮಿಡಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮಿಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ತಾವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೋಲನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಸ್ಥಾಯಿ ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಒಂದು ದಾರಿ, ಅದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು, ತಾವೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು, ದಲಿತರ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಇವತ್ತು ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ರಚನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ನುಡಿ ಮತ್ತು ನಡೆ ಎಂದು ಇದೆ. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ ಎಂದು ಪೋಸ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೀರೋ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಹಾಕತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಳೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ತಾವು, ಜನರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನಂತೆ ಪಚನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಹಂಬಲ ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವಶಿಸ್ತದಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೩೦ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೭ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದರೆ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೧೩ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—೯ ಜನ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ೮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಜಾತಿಮತ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ೩೦ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ೯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿ ೧೭ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ೬೦-೬೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವರ ಪ್ರಾಪ್ತಲೇಷನ್ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೩ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ೨ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಒಟ್ಟು ೫ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ ೩ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್, ೩ ಸ್ಪೀಕರ್, ಒಟ್ಟು ೬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು, ಲಿಗಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಇವೊತ್ತು ಫೋಲಿಯೋಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇಂಡಿಮಿಜುವಲ್ ನೇಮನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೋರ್‌ಟೋಲಿಯೋಸ್ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಫೋರ್‌ಟೋಲಿಯೋ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಾ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸ್ ಫೋರ್‌ಟೋಲಿಯೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ

ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಇದೆ. ನಾನು ೫-೧೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾವರೀತಿಯಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಹೇಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ತಮಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿವಿ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅವರೇ ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿಯವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅಸಸ್‌ರವರು ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗಲೂ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು, ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು, ಕಮ್ಯಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅನಲ್‌ಬೆನ್‌ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳವರಿದ್ದಾರೆ? ಆದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಜಾತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಕಡುಬಡವರಿಗೆ ಅನಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಗಿರಬಹುದು, ಅವಾದವನ್ನು ನಾನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಅಪೊತ್ತು ನಾನು ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷವನ್ನು, ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಳಿಯ ಬೇಕಾದರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಜಾತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಅಂಕಿಶಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಏನು ಇದೆ ಆ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಜಾತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ತರಹ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಿಟ್ಟು, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಇದ್ದರು, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ತಾವು ಇದ್ದರಿ. ತಾವು ಓತ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಅವರು ಓತ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ತಾವು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಪೋಕ್ರಸಿ ಇರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇಪೊತ್ತು ಅಪೊಷನ್ ಲೀಡರ್ ಯಾರು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಬಿಡಿ. ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನ, ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ಅವರಿಗೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸ್ಥಾನ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದರಿಂದ ಬಂತು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರಾಜಯ್ಯನವರು ಸೀನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಪರಸರ್ವನ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ರಾಜಯ್ಯನವರು ಸೀನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ನಜೀರ್ ಸಾಬ್ ಅವರು ಜೂನಿಯರ್ ಮೋಸ್ಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ತಂದರು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ, ಇದು ನಮಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ತಾವು ವಿಶ್ವಂಧ ವಾದ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಒಂದು ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಜನತೆಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿ. ಈಗ ತಾವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಹುತ್ವೇವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ತುಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದೊಂದು ವರ್ಗ, ಮುಂದುವರಿದ ವರ್ಗ, ಹೆಡ್ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಬೈಬ್ಲಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬೇಡ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆ. ಆ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಆ ಉದ್ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ತಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವು ಸಹ ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ನಾವು ಎಥಿಪಿಯಂಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು, ಅದೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ರಿಫ್ ಸದಸ್ಯರು ತಾವು ಇದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೊಸ ಮುಖಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಬಹುಶಃ ಸೂ. ಭೇಸೆಬ್ಬರೇ ಇರುವುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಬೈರೋಡರನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ತನ್ನ He is going to add lot efficiency to your administration.

ಬಹು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಏಕೆ?...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೆರಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಥಿಪಿಯಂಟ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಕರಪ್ಷಿ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಆ ವಾಗ್ದಾನವರಣವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅನಂತರ ಬರುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಯಾವೂ ಇಮೇಜ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಹೊಸ ಇಮೇಜ್ ಎಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು ಹೊಸ ಇಮೇಜ್ ಎಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜನ ಇವೊತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಜನರ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಜನ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.—ಜನರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. They are invisible people and it is these people who brought your Government to power.

Invisible people and they may not be vocal now and at times they may be vocal.

Once they becomes vocal, none of us can be here.

ಇದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ಸ್ ಬಹುರು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ಸ್, ಮೂರು ಜನ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ಸ್ ಮತ್ತು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಣ್ಣನವರನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ಸ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆಲ್ಲರೂ ಯಾರಿಗೂ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೀರಣ್ಣನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೂ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪೋರ್ಟ್ ಫೋಲಿಯೋಲನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್ಸ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. There may be people ಇಮೇಜ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಡೈನಾಮಿಸಮ್

ತೋರಿಸಿರಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎದವಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಉದಾಹರಿಸಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಿಂದ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ನೀವೇ ಅದರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವರೆಂದು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ದಿನದಂದು ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದ್ದ ಅಂತ ವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಓಟು ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಜನತೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಬಲಿಸಲಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಇಲ್ಲ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಜನರು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರು.

ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊಸದಾಗಿ ಜೀವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೀವ ಬಂತು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ರೀತಿನೀ ಜನವರಿ ೨೬ರಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರ Value based politics, ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಮಂಶಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು, ಆಮಲ ಭಾರತ ಮೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎರಡು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿಯ.—ಎರಡೂ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿ. ಇನ್ನು ಸಾಧನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಸ್ತು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಂರಂಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಏನೂ ಎಂದು ಜನತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮೆಚುತೆ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. At that time you were the product of the Governor.

SRI S. R. BOMMAI.—It is most unparliamentary. It was not the product of the Governor.

SRI. M. VEERAPPA MOILY.—It was a "Ustuvuri" Government I am talking in consonance with the Constitution of India.

SRI. S. R. BOMMAI.—Government cannot be the product of the Governor.

SRI. M. VEERAPPA MOILY.—It was an interim Government.

SRI. S. R. BOMMAI.—Government is Government. There is no Government such as Caretaker Government. It is only a convention,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಸಿ.—ತಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರವೇ. ಜನ ತೀರ್ಪುಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತಾವು ಪಕ್ಕಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಟಿರೀಯಮ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಡಿಸಾಲ್ವ ಮಾಡಬೇಕು; ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೇರ್ ಟೇಕರ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Your Government was continued as Caretaker Government.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೇರ್‌ಟೇಕರ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಕನ್‌ವೆನಷನ್ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಸಿ.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಚರಣಸಿಂಗರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಗವರ್ನರ್ ಪುಡ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ಸಿ.—ಇವರ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಘರಭಾಮೈನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಡಾ. ಅಚಾರ್ಯರವರು ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಶಹಭಾಷ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜನ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಸಹಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರವರು ಹೊಗಳಿ ಹೊಗಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೊಗಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಕ್ವಾಲಿಫೈಡಾಗಿ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಅನಿಕ್ವಾಲಿಫೈಡ್ ಇತ್ತೇನೋ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಎಡವಿರುವುದನ್ನು ಸರಿ ದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಬೊಪಯ್ಯಯ್ಯವರು ಮಾಡಿದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪ, ಹೊಸ ಯುಗ, ನವಯುಗ ರೂ ರಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನವಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನೇ ಪೂರಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನವಯುಗ ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು? ನಿಮ್ಮ ನವಯುಗವನ್ನು ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾದಿಯೇ? ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನವಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದೆಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಶಹಭಾಷ್ ಹೇಳಬಹುದು. ನವಯುಗ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಯುಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ನವಯುಗ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಚಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ನೆನಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಲೆಟ್, ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ ಬಂತು ಬಡ್ಲೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಪ್ಪನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯ, ೩೭ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ

ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ರಾಜಸ್ವ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇದಂತಹ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿದ್ದಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಇದು. ಆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಯುಗ ಹೋಗಿ ಆಸ್ತಿರತೆಯ ಯುಗ ರೀಟಿ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಇಲ್ಲದೆ ನೀವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕುಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂರುತ್ತೀರಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ೧೯೮೧-೮೨ ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ೧೪೨.೩೮ ಕೋಟಿ ಪ್ಲಸ್ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ೪೫.೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಯುಗ ಶುರುವಾಯಿತು, ನಿಮ್ಮ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ (ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್) ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ತಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ೧೯೮೩-೮೪ ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಫಿಟಿ ೯೭.೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ೧೪೨.೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ಲಸ್ ಇದ್ದಾಗ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ೯೭.೩೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೈನಸ್ ಇಂತಹ ಒಂದು ದುಃಖಿತಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ನೀವು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕ ಅವನತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಅಲೋಚಿಸಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಟಾರ್ಗಟ್ ಹಿಡಿದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೃಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂರಬಹುದು, ಅವರು ಒಪ್ಪರಡ್ಡಾಪ್ಪ! ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆಪ ಹೂಡಬಹುದು. ೧೯೮೨-೮೩ ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಡಿಫಿಟಿ ಕೂಡ ೮.೯೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ತಾವು ಯಾವ ಪರಂಪರೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ತುಳಿದಿದ್ದೀರೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಂತಹವರು ಇವೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಪರ್ಶ ಮಾಡಬೇಕು. ೧೯೮೯-೮೫ ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಡಿಫಿಟಿ ೨೮೨.೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ೧೯೮೫-೮೬ ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಡಿಫಿಟಿ ೬೨೩.೮೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ ನೀವು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ನಾವು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿಯೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಗಾರ್ಡ್ಸ್ ಫಾರ್ ಲಾ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇರೀತಿ ನಿಮಗೂ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ೫೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೯೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ತೃತ್ವವು ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨-೮೩ ಮತ್ತು ೧೯೮೩-೮೪ರ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್

ಕವಿಾಷನ್ ವರದಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ, ಆ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಏನಾಯಿತು? ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರೂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಮೂರನೆಯ ಗ್ರೂಪಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ೧. ೮೫-೮೪ ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ನೀವು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಆಡಳಿತ ವರ್ಷ. ೨೦ ಲ್ಲಿಂತಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ. ಪಾಸ್ತೆವವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರತು ಇರತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಡ ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹಾಚಿ.

ಜನತೆಗೆ ಸತ್ಯ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಪ್ರಧಾನಿ ರಾಜೀವ್‌ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಆಧಾರವನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀವು ಬೇಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾತಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ೧೨ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ೨೯೮೫-೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೮ನೇ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್ ಸಾಬೀರವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇವೊತ್ತು you have to solve it on priority basis. Problematic villages ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೫-೮೪ರಲ್ಲಿ you have reached the third lowest position. I am telling you on the basis of the records available from the Planning Commission. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಮ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ೮೫-೮೪ರಲ್ಲಿ you have come to the third lowest position. You have to ponder over it. ೧೯೮೪-೮೫ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಏನು, ತಾವು ಯಾವ ದ ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬೈರೇಗೌಡರು ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಬಿ. ಡಿ. ಎ.ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಟರ್ ಕರೆಮದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಬಸವಯ್ಯನವರನ್ನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಅವರು ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ದಿ.—ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ you have not taken action. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿಯು ಅಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವಾಯಿಯವರು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕಮಾರ್‌ರವರು ಕೂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಆಪಾಣನೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ? ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಹೇಗೆ? ಯಾವ ರೀತಿಯ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಇದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಧಾರಿತ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದನ್ನು ದಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಒಂದು ಸತ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಬಿ. ಜೆ. ಬಿ. ಯವರನ್ನು ದೂರ ಹಾಕಿ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ, ದಕ್ಷತೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೂ ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. I am only just tilling this and questioning the credibility of it. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಭರವಸೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಹೋಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಭಾಷಣದಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಚಾರ ಬಿಡಿ, ಲಿಪ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಸೀರೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ. ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾಪ್ ನವರು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಜನತಾ ಸೀರೆ ಇದೆ ಜನತಾ ಸೀರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ೯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪುನಃ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ನ್ಯೂ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರೀ ಅದೇಶ ತೋರಿಸಿ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಒ. ಮತ್ತು ಆರ್.ಎಲ್.ಇ.ಪಿ. ಇದರ ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು, ಹೆಸರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಕತೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ತಿರುಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಪ್ರತಿರೋಧಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕೃತ್ರಿಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರ ತಪ್ಪು. ಇವರ ಚಿಂತಾ ಚಿಲಿಮೆ ಇದನ್ನೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ರೀತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರ ಚಿಂತನೆ ಸಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೆಗೌಡ.—ಮಿಸ್ ಅಪ್ಪೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?

SRI M. VEERAPPA MOILY.—It is misapplication. Diversion of funds which also amounts to mis-appropriation. If the funds of one scheme are diverted to another scheme, it is mis-appropriation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೆಗೌಡ.—ತಾವು ಕೂಡ ವಕೀಲರು ಇದ್ದೀರಿ. ಮಿಸ್ ಅಪ್ಪೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಗೂ ಮಿಸ್ ಅಪ್ಪೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಯಾವ ಶಬ್ದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಿಸ್ ಅಪ್ಪೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಅಂತಲೇ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

SRI BLASIVUS M. D'SOUZA.—Mis-application is doing with consent. Mis-appropriation is doing without consent.

SRI C. BYREGOWDA.—I am sorry

SRI M. VEERAPPA MOLLY.—You may do it under a shadow. If your Think Tank gives you a certificate, then it becomes appropriation.

ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಯಾವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅವು ನಂಬಲಾರ್ಹವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ದಯಮಾಡಿ ಸನ್ಮಾನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಹೇಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ವಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರೇನ್.—ಈ ದಿವಸ ಸಭಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕ ೪-೪-೧೯೮೫ರಂದು ಹಾಗೂ ೬-೪-೧೯೮೫ರಂದು ಎರಡೂ ವೇಳೆ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

4-4-1985 Morning (i) Legislative Business, Bills for consideration & Passing.

Afternoon (ii) Discussion on Motion of Thanks to Governor's Address (to conclude)

6-4-1985 Morning (i) Reply by C.M. to discussion on Motion of Thanks to Governor's Address.

(ii) Scarcity conditions—discussions with reply.

ಸಭೆಯು ಈಗ ಎದ್ದು ೪ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಗುರುವಾರದಂದು ಪುನಃ ಸೇರುವುದು.

(ಸಭೆಯು ಐದು ಘಂಟೆ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ, ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ ೪ನೇ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮಾಹ ೧೯೮೫ರ ಗುರುವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯-೦೦ ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು.)